

Patientsikkerhed i praksissektoren

April-juni 2020

Hændelser og tiltag inspireret af den kliniske praksis

Kiropraktor

Patient behandles i bugleje med thorakal manipulation med normal kraft som samme patient har tålt tidligere. Kiropraktor manipulerer uden at forberede patienten først. Der lyder et højt "klonk" under manipulation og patienten klager over umiddelbar ømhed i højre side af thorax ved ribben. Der er smerter ved dyb vejtrækning. Kiropraktor beder patienten kontakte praktiserende læge, hvis smerterne forværres.

Forslag til forebyggelse

At forberede patienten før manipulation.
At være opmærksom på anamnese (fx osteoporose, tidligere trykkede ribben, m.m.).

Psykolog

Forveksling af to patienter

Psykolog åbner patient, Niels', journal i elektronisk journalsystem. En anden patient, Jørgen, ringer i det samme til psykologen, hvorfor psykologen åbner Jørgens journal for at orientere sig i denne.

Efter telefonsamtalen skriver psykologen det journalnotat, der skulle have været i Niels' journal, i Jørgens journal.

Forslag til forebyggelse

Det er en god idé altid kun have én journal åben i et elektronisk journalsystem. I dette tilfælde kunne psykologen fx bede Jørgen om at vente til han var færdig med at skrive Niels' journal, lukke Niels' journal og åbne Jørgens journal.

Navnene i casen er fiktive.

Speciallæge - Kirurgi

Patienten har på trods af lejringsudstyr pådraget sig trykskader på begge hæle i forbindelse med kirurgi på 5 timer. Patienten har efterfølgende smerter i begge hæle og svært ved at støtte på begge fødder.

Forslag til forebyggelse

Der udarbejdes procedure for operationer på mere end 2 timer, hvor der uddelegeres specifikt ansvar for ændring af ekstremiteternes lejrning. Der laves et skema, hvor det beskrives, at opgaven er udført mindst én gang i timen ved operation af mere end 2 timers varighed. Det tilføjes til dokumentationen, at ansvaret og opgaven er udført mindst 1 x pr timer efter 2 timers operation.

Almen praksis

En gravid kvinde (9 uger +3) får målt hCG i forbindelse med doubletest. Kvinden går på Sundhed.dk og tjekker selv prøvesvaret, som viser en hCG-værdi på 110 int.enh./L. Kvinden kontakter bekymret sin egen praktiserende læge, idet hun ser, at værdien ligger under referenceintervallet. Den praktiserende læge ser samme lave værdi og booker en sub-akut tid til scanning. Det er ikke den praktiserende læge, der har ordineret hCG-prøven. Patienten afventer med bekymring svar på scanning. Ved doubletesten måles "frit beta-hCG". Til vurdering af graviditet måles "intakt hCG". Frit beta-hCG-koncentrationen ligger op til 100 gange lavere end intakt hCG. Den værdi på 110 som kvinden så på Sundhed.dk var således et frit beta-hCG-svar til brug ved doubletesten, men blev tolket af kvinden og egen læge som et svar på intakt hCG. Så graviditeten er normal. I sin glæde over dette nærer patienten en ny bekymring, idet hun har drukket alkohol i den tro, at fosteret var gået til.

Forslag til forebyggelse

Som læge kan man understrege overfor patienten, at man skal afvente den lægelige opfølgning, fordi man som patient kan have svært ved at tolke et prøvesvar. Ser patienten et svar, der bekymrer, bør der være et telefonnummer, hvortil patienten kan ringe og få rådgivning. Det bør være den ordinerende læge, der forklarer svaret til patienten.

Nyt om patientsikkerhed

Fodterapi

I forbindelse med COVID-19-perioden har praksiskonsulenter for fodterapien lavet en survey, hvor de har undersøgt, om deres kollegaer har oplevet at skulle gå på kompromis med patientsikkerheden. Der har været rigtig god feedback på undersøgelsen, som forventes at blive brugt til læring. Fodterapeuterne blev blandt andet spurgt, om patienter er blevet påvirkede af, at der har været lukket for fodterapi. Flere svarer, at patienter har fået sår, smerter og betændelse på grund af for lang ventetid.

Medicinering

STOP TÆNK TJEK er et samarbejde mellem Promedicin.dk og Styrelsen for Patientsikkerhed omkring risikosituationslægemidler. Der er udgivet små film om de 7 risikosituationslægemidler som er insulin, blodfortyndende medicin, methotrexat, opioider, gentamicin, kalium og digoxin. Filmene kan ses [her](#).